DKKs MENTAL-BESKRIVELSE

DANSK KENNEL KLUB FOR HUNDEEJERE

Afbalanceret og velfungerende

En smuk hund er en fryd for øjet, men endnu vigtigere er det, at du deler hverdagen med en hund, der er afbalanceret og som fungerer godt sammen med dig, din familie og samfundet.

I Dansk Kennel Klub (DKK) arbejder vi for at få øget indsigt i hundens adfærd. Det gør vi blandt andet ved hjælp af DKKs Mentalbeskrivelse. Det er værd at arbejde med, fordi vi ved, at hundens mentalitet er arvelig, ligesom pelsfarve, størrelse og ørestilling er det.

Rundt om mentalbeskrivelse

I dette hæfte giver vi svar på de oftest stillede spørgsmål om DKKs mentalbeskrivelse. Hvad er formålet med mentalbeskrivelse? Hvad skal der ske? Hvad forventes der af mig og min hund? Hvorfor tester vi og hvad kan jeg bruge det til? Hvordan skal testskemaet forstås? Er der noget, jeg skal være opmærksom på?

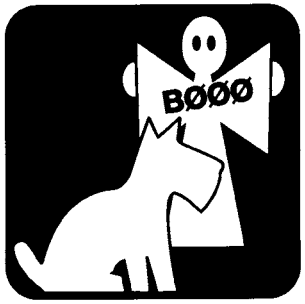

FORMÅL

Formålet med afholdelse af DKKs mentalbeskrivelse er at fremme interessen og forståelsen for hundenes mentalitet, herunder at give:

- specialklubberne et redskab til udarbejdelse af raceprofil
- opdrætterne et avlsredskab
- hundeejerne kendskab til egne hundes mentale egenskaber

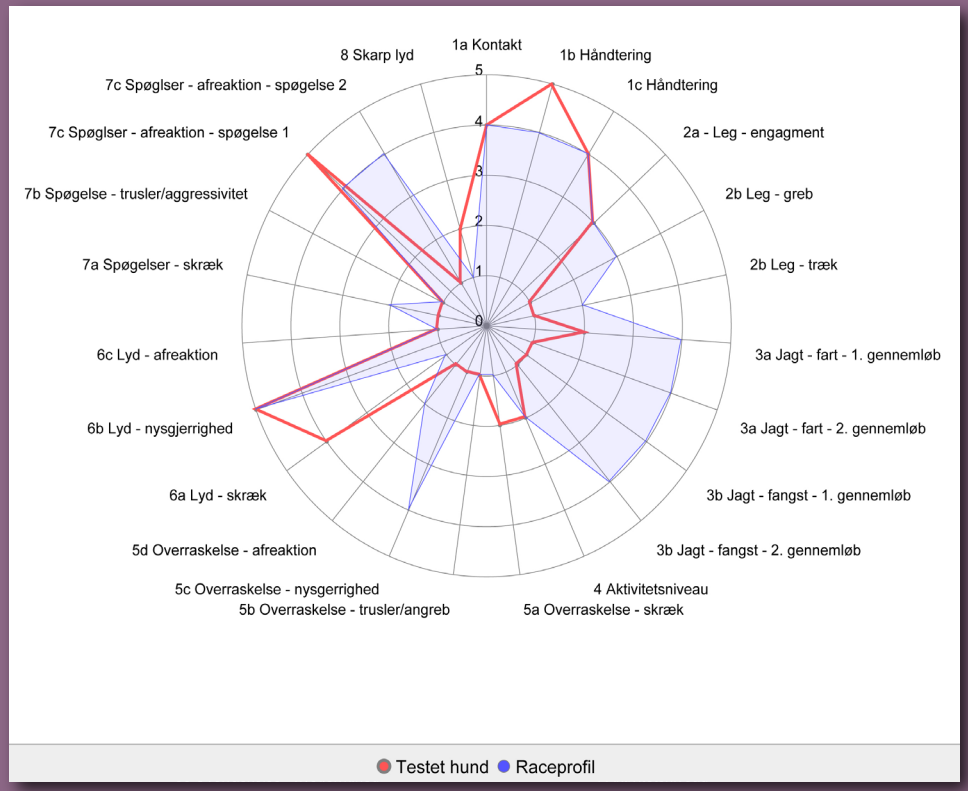

En beskrivelse - primært af medfødt adfærd

Mentalbeskrivelsen er ikke en konkurrence, men derimod en beskrivelse af den enkelte hunds reaktioner på en række oplevelser (standardiserede testmodeller). Oplevelser, som hunden ikke kender på forhånd, ikke er trænet på og ikke forventer at opleve. Den adfærd, hunden spontant reagerer med, vil af denne grund overvejende være betinget af medfødte anlæg - og kun i mindre grad af tillærte erfaringer.

Testmodellerne udføres ens hver gang ved alle beskrivelser. Formålet er, at påvirkningerne skal være ens for alle hunde. Derved kan man sammenligne resultaterne på enkelte hunde og sammenholde disse med ønskeprofilen for racen.

Hvad tester vi?

Helt grundlæggende tester vi mentale egenskaber, som alle hunde er i besiddelse af. Hvorvidt en bestemt adfærd udløses, afhænger af samspillet mellem hundens medfødte motivation for netop denne adfærd og påvirkningen. Letheden, hvorved de udløses, og styrken i egenskaberne varierer fra hund til hund og ikke mindst fra race til race. Derfor vil raceidealet (ønskeprofilen) være forskellig fra race til race.

Testmodellerne der indgår i mentalbeskrivelsen er:

1. Kontakt.
Hundens evne til at tage kontakt eller afvise kontakt til en venlig, fremmed person og lade sig håndtere.

2. Leg.
Hundens evne til at engagere sig i leg samt evnen til at samarbejde.

I mentalbeskrivelsen indgår 8 testmodeller, bl.a. hundens tendens til at tage kontakt til en venlig, fremmed person og lade sig håndtere.

3. Jagt.
Hundens evne til at forfølge og evt. fange et bytte.

4. Aktivitetsniveau.
Hundens evne til at fungere under passivitet, når en forventet oplevelse udebliver.

5. Overraskelse - bevægelse.
Hundens spontane reaktion på en visuel overraskelse.

6. Overraskelse - lyd.
Hundens spontane reaktion på en kraftig, langstrakt lyd.

7. Revir.
Hundens reaktion på ukendtes indtrængen på dens revir.

8. Skarp lyd.
Hundens reaktion på en høj, skarp lyd.

Skema, ønskeprofil og resultat

Under mentalbeskrivelsen iagttages hundens reaktioner (dens adfærd), som beskrives ved afkrydsning i skemaet i det felt, der passer til den adfærd, hunden har udvist i de enkelte testmodeller. I starten kan skemaet pga. de mange felter godt virke lidt uoverskueligt, men med en lille smule øvelse giver det mening og dermed vigtige informationer om hundens mentale tilstand.

Mentalbeskrivelsen er ikke en konkurrence, men derimod en beskrivelse af den enkelte hunds reaktioner på en række oplevelser.

Specialklubben, som kender og arbejder med racen, har udarbejdet en såkaldt ønskeprofil for racen. Ønskeprofilen er det officielle bud på, hvordan man ideelt set ønsker, at den pågældende race skal reagere på de forskellige testmodeller.

Det er vigtigt at dele hverdagen med en glad hund, som fungerer godt med dig, din familie og samfundet i øvrigt.

Hvad kan testen bruges til?

En mentalbeskrivelse varer ca. 50 min. Efter endt beskrivelse sammenfatter beskriveren, med krydser i skemaet, de observationer, der er beskrevet og forklarer om betydningen af dette. Ejeren kan så sammenholde resultatet med ønskeprofilen. Ofte vil der være afvigelser. Betydningen af disse afvigelser kan drøftes med specialklubben / avlsrådet.

Specialklubben opfordres til at arbejde med og evaluere de indkomne resultater. Flere specialklubber arbejder målrettet med avlsstrategier for racens mentalitet og følger udviklingen i racen. Mentalbeskrivelsesudvalget under DKK står ligeledes til rådighed for spørgsmål, drøftelser og vejledning for specialklubberne.

Hundeførerens rolle under testen

Mentalbeskrivelsen er som sagt ikke en konkurrence, men en række testmodeller, hvor vi beskriver, hvordan hunden reagerer spontant i en række ikke-indlærte situationer. Under beskrivelsen er hunden i fast halsbånd, løs line og ikke "under kommando". Hundens skal agere så frit og naturligt som muligt.

Under hele mentalbeskrivelsen er hund og ejer i gode hænder. En kyndig testleder instruerer ejeren før, under og

Det stiller store krav til hundens mentalitet at fungere i det moderne menneskeskabte samfund.

Under hele mentalbeskrivelsen bliver ejeren nøje informeret om, hvad der skal ske og hvordan ejeren skal forholde sig.

efter hvert moment om, hvad der vil ske og om hvordan ejeren skal forholde sig. Ejeren skal således blot følge anvisningerne, slappe af og opleve, hvordan hunden reagerer på testmodellerne. Ofte bliver man overrasket, når hundens reaktioner er anderledes, end man havde forventet. Mentalbeskrivelsen består nemlig af helt nye situationer, som hunden ikke kender i forvejen, og som den derfor ikke kan hente hjælp til at løse fra sit erfaringsgrundlag.

Hvor og hvordan?

Mentalbeskrivelse afholdes af DKK-samarbejdende specialklubber. Tilmelding foregår direkte til den arrangerende specialklub og annonceres bl.a. på Hundeweb. Beskrivelsens gennemførelse kræver, at hunden en del af tiden skal være uden line. Det er ejerens ansvar, at hunden kan kaldes ind. De tilmeldte hunde skal bære halsbånd og føres i line mellem momenterne.

Det er interessant at erfare, hvordan hunden reagerer på en pludselig visuel overraskelse.

Dansk Kennel Klubs Mentalbeskrivelse © DKK 18. marts 2010 / 4. udgave

Arrangerende specialklub:		**DKK reg. nr.:**	
Ejers navn:		**Testdato/sted:**	
Hund navn: (stambogsnavn)		**Teamleder:**	
Race:		**Mentalbeskriver:**	

TESTMODEL:		1	2	3	4	5
1a Kontakt		Afviser kontakt, knurrer og/eller bidforsøg	Undviger kontakt - kryber og trækker sig	Accepterer kontakt - er helt uengageret - trækker sig ikke	Tager selvstændig kontakt eller når føreren tager kontakt. Balanceret	Påtrængende kontakt - anledning mangler - kan evt hoppe og gø
1b Håndtering		Vil ikke følge med	Følger med et stykke. Evt. i fuld line væk fra TL	Følger modvilligt med hele vejen	Følger med uden besvær	Følger villigt med
1c Håndtering		Flugtforsøg / kraftig trueadfærd	Kraftige unddragelser / trusler	Unddrager sig aktiv håndtering, ingen trueadfærd	Lader sig håndtere	Lader sig villigt håndtere
2a Leg		Leger ikke	Leger ikke Viser interesse	Leger – starter langsomt Bliver aktiv	Leger aktivt Starter hurtigt	Leger meget aktivt. Starter hurtigt. Svær at afbryde
2b Leg – **greb**		Griber ikke	Griber ikke straks Snuser først på objektet	Griber forsigtigt eller nipper i objektet	Griber med hele munden, tager fat	Griber straks - målbevidst
2c Leg – **træk** – **kampleg**		Tager ikke fat	Holder forsigtigt fast Slipper og / eller trækker ikke	Holder fast. Trækker en del. Slipper evt. og tager fat igen	Tager straks fat og holder fast. Rusker og trækker til TL slipper	Hugger direkte fat og holder fast. Rusker og trækker til TL slipper Rusker efter TL slipper
3a Jagt – **fart**		Starter ikke 1 ❑ 2 ❑	Starter, men afbryder Fuldfører ikke 1 ❑ 2 ❑	Når frem. Starter langsomt. Farten øges under forløbet 1 ❑ 2 ❑	Starter og fuldfører med høj fart 1 ❑ 2 ❑	Starter med meget høj fart Løber mere end 2 m forbi 1 ❑ 2 ❑
3b Jagt – **fangst**		Overser bevidst. Når ikke frem til byttet 1 ❑ 2 ❑	Tager ikke byttet Snuser ikke til byttet 1 ❑ 2 ❑	Tager ikke byttet, men snuser til byttet 1 ❑ 2 ❑	Tager byttet tøvende 1 ❑ 2 ❑	Tager byttet straks Målbevidst 1 ❑ 2 ❑
4 Aktivitetsniveau		Inaktiv - Uinteresseret	Opmærksom - Står, sidder eller ligger	Går rundt. Evt snuser, spiser græs eller bider i pinde under forløbet	Skifter hurtigt aktivitet, graver, bider i pinde, springer op	Skifter meget hurtigt mellem aktiviteterne. Piber, gør, trækker i linen
5a Bevægelse – **skræk**	OVERRASKELSE	Stopper - kort stop. Ingen undvigelser	Stopper og dukker sig	Undvigemanøvre (uden at vende sig bort)	Flygter højst 5 meter (vender sig bort)	Flygter mere end 5 meter
5b Bevægelse – **trusler/ aggressivitet**	OVERRASKELSE	Ingen trueadfærd	Én eller to trussels-handlinger	Mere end to trussels-handlinger eller ved-varende trusler	Mange eller vedvarende trusler med angreb	Kraftig trueadfærd med direkte angreb
5c Bevægelse – **nysgerrighed**	OVERRASKELSE	Går frem til dukken, når dukken er lagt ned Går ikke frem	Går frem til dukken, når føreren taler til dukken	Går frem til dukken, når føreren står ved dukken	Går frem til dukken, når føreren er gået halvt frem	Går frem uden hjælp, evt med lav kropsholdning
5d Bevægelse – **afreaktion**	OVERRASKELSE	Ingen undvigemanøvre	Går i lille bue 1. gang Ser til siden 2. gang Ingen reaktion 3. gang	Går i bue 1. gang Går i lille bue 2. gang Ser til siden 3. gang	Strakt line væk fra dukken 1. gang Går i bue 2. og 3. gang	Strakt line væk fra dukken mindst to gange
6a Lyd – **skræk**	OVERRASKELSE	Stopper - kort stop. Ingen undvigelser	Stopper og dukker sig	Undvigemanøvre (uden at vende sig bort)	Flygter højst 5 meter (vender sig bort)	Flygter mere end 5 meter
6b Lyd – **nysgerrighed**	OVERRASKELSE	Går frem til pladen, når føreren rører ved pladen. / Går ikke frem	Går frem til pladen, når føreren taler til pladen	Går frem til pladen, når føreren står ved pladen	Går frem til pladen, når føreren er gået halvt frem	Går frem uden hjælp, evt med lav kropsholdning
6c Lyd – **afreaktion**	OVERRASKELSE	Ingen undvigemanøvre	Går i lille bue 1. gang Ser til siden 2. gang Ingen reaktion 3. gang	Går i bue 1. gang Går i lille bue 2. gang Ser til siden 3. gang	Strakt line væk fra pladen 1. gang Går i bue 2. og 3. gang	Strakt line væk fra pladen mindst to gange
7a Revir – **skræk**		Viser ingen flugttendenser	Én eller to flugthandlinger	Skifter mellem begyndende flugt og kontrol	Flugt eller afbrudt flugt efter momentets første tredjedel	Flygter i linens længde i momentets første tredjedel
7b Revir – **trusler/ aggressivitet**		Ingen trueadfærd	Én eller to trusselshandlinger i en del eller hele forløbet	Mere end to eller vedvarende trusler i en del af forløbet	Mange eller vedvarende trusler med angreb efter den halve afstand	Kraftig trueadfærd med angreb i hele forløbet
7c Revir – **Nysgerrighed/ afreaktion**		Går frem til figuranten, når figuranten er demaskeret Kommer ikke frem 1 ❑ 2 ❑	Går frem til figuranten, når fører taler til figuranten 1 ❑ 2 ❑	Går frem til figuranten, når fører står ved figuranten 1 ❑ 2 ❑	Går frem til figuranten, når fører er gået halv frem mod figuranten 1 ❑ 2 ❑	Går frem til figuranten uden hjælp, evt. med lav kropsholdning 1 ❑ 2 ❑
8 Skarp lyd		Viser sig ikke berørt. Hurtig kontrol, siden uberørt	Reaktionen forsvinder efter de første skarpe lyde. Afbryder, men genoptager tidligere aktivitet	Tilbageværende uro efter flere skarpe lyde. Kan ikke genoptage tidligere aktivitet	Viser stigende flugttendenser efter hver skarp lyd både ved aktivitet og passivitet	Flygter under aktivitet Forlader evt. pladsen

Kommentarer: ❑ **Testen afbrydes**

Mentalbeskrivers underskrift

Det formelle

Alle DKK-stambogsførte hunde og hunde med en FCI-anerkendt stambog kan deltage under forudsætning af, at der er udarbejdet en ønskeprofil for den pågældende race. En opdateret liste over racer med ønskeprofiler ses på DKKs hjemmeside.

En hund kan tidligst beskrives, når den er fyldt 10 mdr. Kun resultater af hunde i alderen 10-24 mdr. vil indgå i raceprofil-gennemsnittet. Bemærk, at hunde over 24 mdr. ligeledes kan beskrives, ligesom resultaterne også skal registreres i DKK, dog indgår disse ikke i raceprofil-gennemsnittet. En hund kan beskrives mere end én gang, men det er det første resultat, der vil blive registreret og indgå i statistikken. Løbske tæver kan deltage, men til sidst. Kastrerede og steriliserede hunde kan ligeledes beskrives. For deltagende hunde skal ejeren på dagen, inden testen begynder, skrive under på, at hunden har en til lejligheden dækkende ansvarsforsikring. Alle bestemmelserne for mentalbeskrivelse kan ses på DKKs hjemmeside.

DESIGN & FOTOS: HEIA - ANSV.: LICH - 03.2010 © DANSK KENNEL KLUB

Læs meget mere om mentalbeskrivelse på www.dansk-kennel-klub.dk

DANSK KENNEL KLUB
Parkvej 1, 2680 Solrød Strand

Hovednummer 56 18 81 00
Man 9-17, tir-ons-tor 9-15, fre 9-13
Information 56 18 81 55
Man 10-17, tir-ons-tor 10-15, fre 10-13

post@dansk-kennel-klub.dk
www.dansk-kennel-klub.dk